

— Nagyon megszerettük magát ezen az úton, Anna.

— Én is magukat — felelte Anna egyszerűen.

Aztán emlékszem még a mesebelien havas Óvárosra, ahogy baktunk hazafelé a hideg éjszakában (mert Anna ragaszkodott hozzá, hogy elkísér a Bristolig, ahonnét egyenest hazáig viszi a trolibusz): s emlékszem arra a keménykalapos, feketébe öltözött emberkére is, aki a részegek cikcakkos járásával szembejött velünk a Krakowskie Przedmiescién és ránk köszönt a fáradt Krisztus temploma, a karmeliták előtt, rumgózösen, sárgán lobogó szemmel, mint egy torzonborz E. T. A. Hoffmann.

Lezajlott másnap a fogadás is, simán és kellemesen. Tóbiás Lacit búcsúvacsorára várta utána a prágai filológus, Márton egy magyar újságíró ismerőse cipelte el, akivel a fogadáson akadt össze. Így hát kettesben mentünk vissza Annával a Bristolba.

Este nyolc óra volt, a Krakowskie Przedmiescie jóformán üres már; tíz fok hideg, északi szél, és ömlött a hó.

Leültünk a hallban, mint akik még mindig nem akarnak elválni; mint akiknek még nagyon sok a mondandójuk. Ültünk, és nem tudtunk mit mondani egymásnak.

— És most, Anna? — kérdeztem végül.

Fölhúzta egy kicsit a szemöldökét, vállat vont és fölállt.

— Hazamegyek — mondta.

Kezét nyújtotta, azzal a szögletes, kamaszosan félszeg mozdulattal, mint az első estén, és elment.

Mit vártam, mi más választ várhattam volna erre az ostoba kérdésre? Mégis úgy meglepett a felelete, hogy mire fölcsozdútam, már üresen lengett a forgójajtó.

Egyszerre rádöbbentem, hogy nem engedhetem el így. Még mondanom kell neki valamit, magam sem tudom, mit. Talán csak egyetlen szót, útravalóul. De mit?

Ahogy kirohantam az utcára, kezem hozzáért a kabátom zsebében egy kis csomaghoz. Ahhoz a fekete, agyagból égetett kis *Chrytus frasobliwy* szobrocskához, amit neki vettem délelőtt a Vártéren a népművészeti boltban, és elfelejtettem odaadni.

— Anna! — kiáltottam. — Anna!

Hangomat visszacsapta a szél, és egy marék havat vágott a szemembe.

Csak káprázat volt; vagy valóban meggyorsította a lépteit? A hó függönyén át, a szederjes neonfényben egy szaladó fekete foltot láttam, imbolyogva, egyre kisebbedően.

— Anna! — kiáltottam még egyszer.

Olyan erősen szorítottam a zsebemben a *Chrytus frasobliwy*-t, hogy majdnem összetörtem.

Mintha még jobban futott volna. A karmeliták előtt térdrebukott a hóban, de rögtön fölállt és futott tovább. Imbolygó, vékonyka árnyék, vállán a sorsa láthatatlan keresztjével.

Aztán végleg eltűnt a hóesésben.

(Vége)

És ha Krisztus volt az, aki legteljesebb szívvel és legtisztább szájjal atyának hívta atyját, aki a mienk is, és ha a keresztény érzület felnő Isten atyóságának megérzéséig, ennek oka, hogy Krisztusban az emberi nem örökkévalóságyszomja szublimálódott.

Miguel de Unamuno